

Andreas Reinert frá P/f Fiskaaling svarar formanninum í Føroya Havbúnaðarfelag:

Um framleiðslu av sjóbúnum sílum og laksi — býti og prísir

Í samband við ta skrivning, sum hevur verið í føroyskum bløðum og kanska serliga í Sosialinum um Fiskaaling hevur Andreas Reinert, leiðari á P/f Fiskaaling sent okkum hesa greinina, har hann serliga nemur við úttalili frá formanninum í Føroya Havbúnaðarfelag, John Andreassen. Vit geva Andreassi orðið:

«Ein, sum hevur fingist við fiskaaling síðani 1965 og arbeitt innan p/f Fiskaaling í 10 ár, eigur sjálvandi at gleðast um ta nógvu umtalu og stóra virksemi, sum er á hesum øki í dag.

Fyri bert fáum árum síðani hevði tú varhugan av, at fólk mest sum smiltust at «hesum vaksnu monnum, sum spældu sær við síl», sum onkur tók til.

I dag er annarhvor føroyingur hinvegin til reiðar at leypa inn í fiskaalingina, og tiverri fleiri úttan at hava hóming av, hvat tað í grundini er, teir eru í ferð við. Talið av umsókn-um, sum eru komnar til landsstýrið, sigst vera komið upp um 100. Fleiri skrivstovur í Havnini eru longu eftir einum tveim-um árum fullar av «specialistum» innan fiskaaling, og tiverri fer mangt fram og verða avgerðir tiknar, sum kunnu geva okkum, ið hava arbeitt innan vinnuna í eitt áramál, gáshold.

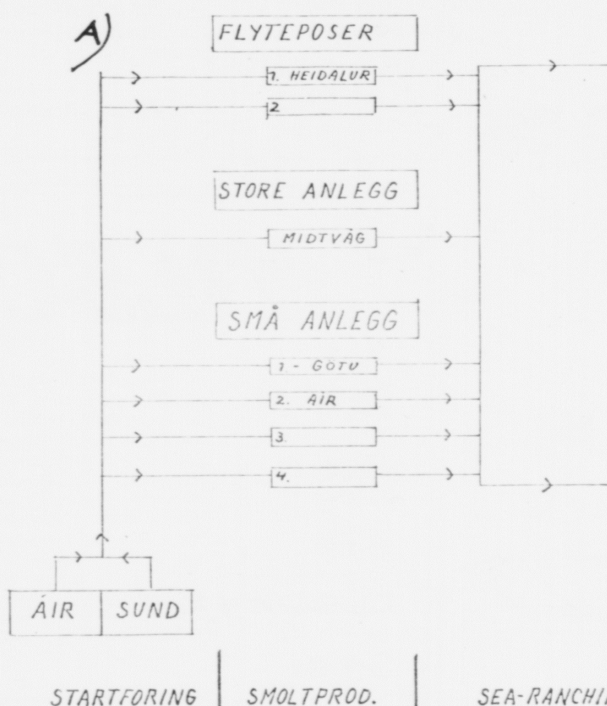
Blóðini, og kanska serliga Sosialurin, hava eisini vart mest sum ov nógvi í hesum, og eftir skrivningini má fólk flest og fleiri av «specialistunum» væl halda, at eitt nýtt «Clondyke» er funnið.

Tað, sum eg kenni til fiskaaling og kann lova teimum, sum ætla at leggja frá landi, minnir kanska meira um tey kendu orðini hjá Churchill á sinni: «Blóð, sveitta og tár».

I hesi grein skal eg to bert gera nakrar viðmerkingar til okkurt, sum hevur verið at sæð í bløðunum í seinastuni um smásíl og lakssmolt:

1. Framleiðsla

Fiskasølustjórin verður endurgivin í bløðunum, og eg eri sjálvandi sera fegin um, at hann nú gevur bæði 1) laksafiskiskapin norð-

anfyrir, 2) útsetan av laksa-smolt og aling á firdununa bláa stemplið, men mis-skiljing má vera komin i, tá Birgir sigur, at við Air kunnu framleiðast 1.200.000 smolt, og at hinar smoltstöðirnar helst klára nakað tað sama, so vit koma uppá 2,4 milliónir smolt eftir stuttari tíð. Ja her er enná heilt galið. Rætt er, at við Air verða vit næsta ár førir fyri at «byrjunarfóðra» 1,2 ja kanska 2 milliónir av síla- og laksayngli, men fram til fiskurin er «smolt», kunnu vit bert hava o.u. 100.000 laksar við Air.

Støðuna innan framleiðslu av smolt í Føroyum kann eg kanska best lýsa við at endurgeva Arna Kittelsen frá Forskningsstasjon for Laksefisk.

Smoltproduksjon på Færøene

Til produksjon på Lakse-smolt er det behov for store vannmengder. Det må være en sikker og kontinuerlig tilførsel av nytt vann til oppdrett.

Ferskvannstilførselen på Færøene kan være riktig stor men i tørre perioder, hvor det samtidig er rela-

tivt høye temperaturer, oppstår det lett problemer. Det har vært en tendens for smolt-anlegg som planlegges her til å gå for høyt i planlagt smoltantall. Med dette menes det for en høy produksjon i forhold til beregnet minste vannføring. Sikkerheten er en svært viktig faktor ved smolt-produksjonen.

Siden 1975 har jeg vært med på en del av planleggingen for smoltproduksjonene på Færøene. Spesielt i regi av FISKIRANNSØKNARSTOVAN i Torshavn. Det er spesielt 2 faktorer som gjør seg gjeldende på Færøene når landanlegg skal drøftes. Det ene er som nevnt begrenset vannmengder og den andre er energikostnader.

Dersom det skal settes på papiret en smoltproduksjon her, kan den med stor sikkerhet (tenkt på vannmengder) se slik ut:

	smolt/år
Air	100.000
Funningsfj.	100.000
Fámjin	150.000
Gotu	150.000
Kaldbak	100.000
Vestmanna	250.000
Miðvág	1.000.000

produserer ca. 2 mill. startforet fisk. Denne fisken skal fordeles på de lokaliteter som produserer smolt. Derved vil man unngå energikostnader (oppvarming av vann til rogn og startforet) på flere av smoltlokalitetene.

De store vannmengdene med kjølevann ved Sund kan utnyttes også til å produsere tidlig startforet laks.

En intr. tanke energimessig sett er å installere små vannturbiner for å produsere de nødvendige kilowatt som kreves til å drive en varmpumpe. Varmepumpene vil igjen heve temperaturen på settefisk anlegget. Oppgave over små vannturbiner sendes til intr. personer og institusjoner på Færøene.

Arbeidsfelt som må prioriteres for oppdrettet på Færøene:

Veterinærtjeneste
Informasjon og opplæring
Salgssiden
Forsikring
Produksjon av stamfisk

Soleiðis hugsar Arne Kittelsen, fyrstøðumaður á Forskningsstasjon for Laksefisk, at vit kunnu úthyggja smoltframleiðsluna í Føroyum, (men hetta er ikki sum at syfta seið).

Leggið til merkis, at Kittelsen setur djóralækna-tænastu fremst á listan yvir tað, sum eigur at prioriterast, og her hetta braneyðugt, um vøkstur skal vera í vinnuni. Lands-djóralæknin má fáa møgu-

Framhald á síðu 11

	1978	1980	1981	1982
1) Framleiðsla falt	211.000	157.000	180.000	211.000
2) Latid til aðrar alarar	0	85.000	90.000	121.000
3) P/f Fiskaaling nýtt sjálvt	211.000	72.000	90.000	90.000
4) Framleiðsla falt	7.000	29.700	39.600	85.000
5) Latid til aðrar alarar	4.000	23.000	32.000	64.000
6) P/f Fiskaaling nýtt sjálvt	0	3.000	3.000	4.000
7) Nýtt til royndir at sleppa út á hav	3.000	3.700	4.600	17.000

2) Stödd	N.kr.	F.kr. (X 1,20)
25 - 34,9	11,50	14,28
35 - 44,9	12,40	14,88
45 - 54,9	13,10	15,72
> 55	14,50	17,40

Fyri fisk latin til og við 30. juni. Ex. moms, farma-gjald og trygging.